

LA DICTADURA FRANQUISTA

6. ELS ANYS 50: L'APERTURISME
I LA CONSOLIDACIÓ
INTERNACIONAL DEL RÈGIM.

Portald'Història

LA CONSOLIDACIÓ INTERIOR DEL FRANQUISME

Franco en la inauguració de l'*Instituto Nacional de Investigaciones Agrarias* l'any 1954.

L'Església i l'Exèrcit van mantenir durant la dècada dels 50 una lleialtat absoluta al règim i van mantenir el seu suport incondicional a Franco.

L'aparell polític i de control social del règim van funcionar com una eficaç xarxa de repressió que arribava a tot arreu, i que mantenia l'ordre públic a costa de les llibertats individuals i col·lectives.

- ⇒ **Censura en els mitjans de comunicació (premsa i ràdio)**
- ⇒ **Control i impunitat policial**
- ⇒ **Nul·les garanties jurídiques**
- ⇒ **Absència de respecte als drets humans fonamentals.**
- ⇒ **Repressió de la dissidència política**
- ⇒ **Control sobre els mitjans de producció i difusió cultural**
- ⇒ **Control sobre el sistema educatiu**
- ⇒ **Sistema de propaganda del règim ...**

EL NOU ESCENARI DE LA GUERRA FREDA

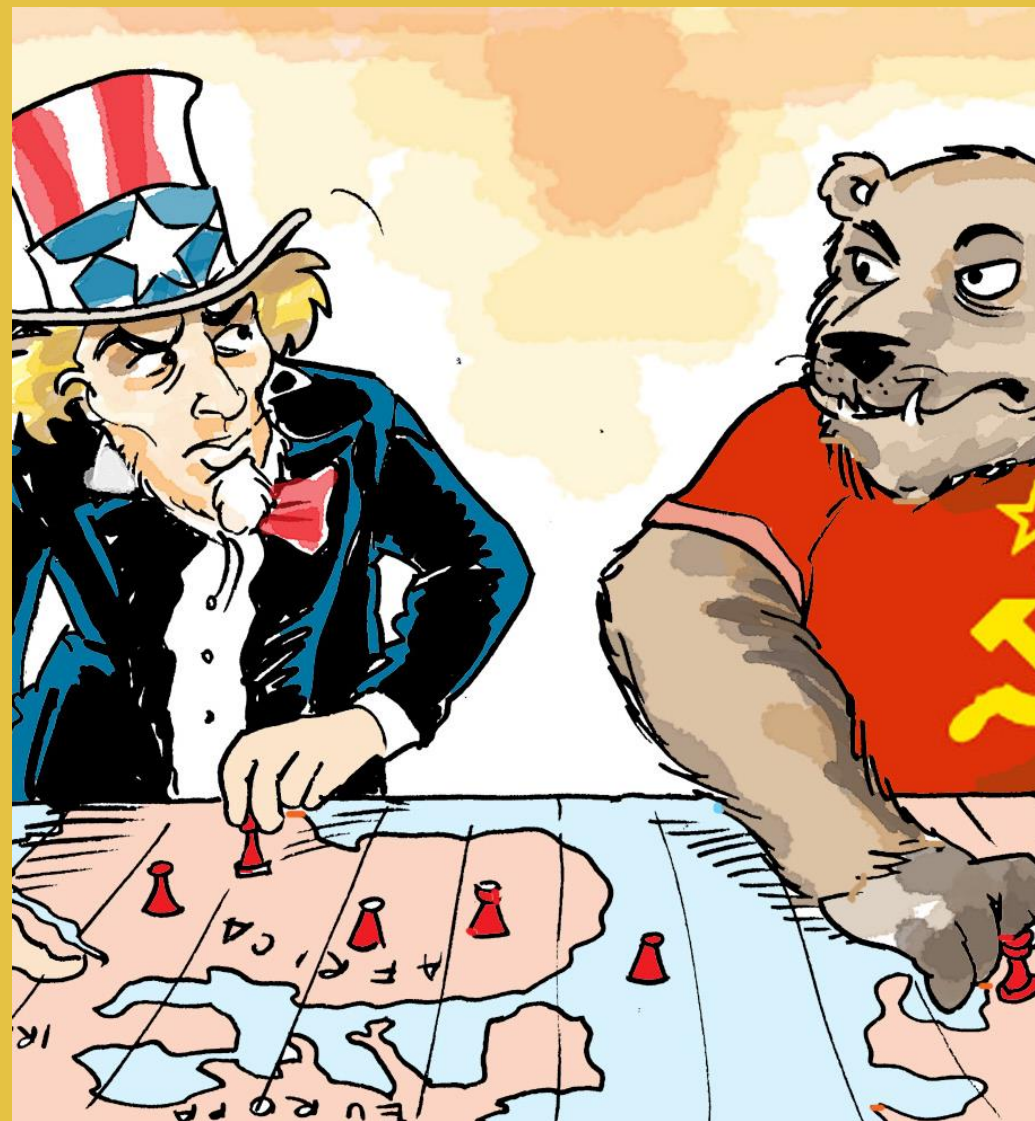
Crisi de Berlín 1948 (bloqueig soviètic del sector occidental)

GUERRA DE COREA (1950 – 1953)

INICI DE LA “GUERRA FREDA”

L'anticomunisme visceral del règim va situar al general Franco com un **aliat imprescindible i estratègic per als interessos dels EUA**, que es convertí en el seu **aliat i principal valedor internacional**.

EL NOU ESCENARI DE LA GUERRA FREDA

Retorn a Madrid
dels ambaixadors
nord-americà i
britànic

Acords d'amistat i
cooperació (militars i
econòmics) amb els
Estats Units.

Ingrés d'Espanya en els principals organismes
internacionals: FAO (1950), UNESCO (1952),
l'FMI i el Banc Mundial (1958) ...

Ingrés d'Espanya a l'ORGANITZACIÓ
DE LES NACIONS UNIDES (ONU), com
a membre de ple dret.

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

1956

1957

1958

1959

Signatura del Concordat
amb la Santa Seu.

Legitimació del règim en el món
catòlic. Plena confessionalitat de
l'Estat a canvi d'importants
privilegis econòmics i jurídics per
a l'Església Catòlica a Espanya.

Visita a Espanya del president nord-americà
Dwight D. Eisenhower

Espanya va ingressar a l'ONU el 14 de desembre de 1955, juntament amb 15 països més. Entrava així de ple en el fòrum de les relacions diplomàtiques internacionals, i implicava el definitiu reconeixement del règim.

El primer representant espanyol a l'ONU fou Juan Sebastián de Erice. A la fotografia surt també (a la dreta), l'ambaixador espanyols als Estats Units, José Maria de Areilza.

El primer ambaixador oficial d'Espanya davant l'ONU fou José Félix de Lequerica, que havia estat abans Alcalde de Bilbao i ministre d'Afers Exteriors.

L'ENTRADA D'ESPANYA A L'ONU (1955)

Imatge de l'edifici de l'ONU a Nova York, en un fotograma d'una pel·lícula d'Alfred Hitchcock l'any 1959.

EISENHOWER VISITA A FRANCO (1959)

La visita del president nord-americà **Dwight D. Eisenhower** es va produir el dia 21 de desembre de 1959.

Suposà el final definitiu de l'aïllament del règim i la consolidació de l'amistat amb els EUA.

Fou celebrat pel règim com una gran victòria política i diplomàtica.

EL CANVI D'ORIENTACIÓ DEL RÈGIM

Des de la segona meitat dels anys 40 es va anar produint una gradual substitució en els llocs clau del govern dels falangistes (època “blava”) per representants d’altres “famílies” polítiques del franquisme, de tendència més “aperturista” i **prooccidental**.

LA FALANGE

La “família falangista” es va veure relegada a posicions de segona fila en l’administració pública, en la jerarquia del *Movimiento*, i es general va mantenir el predomini dins de l’**Organización Sindical Española** (el “Sindicat Vertical”).

L'EXÈRCIT

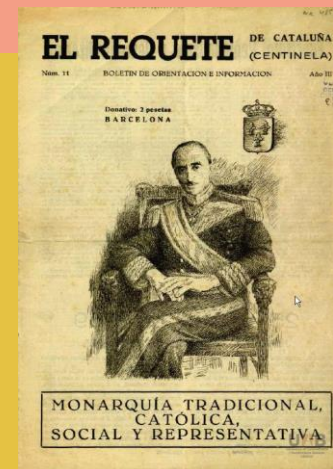

Els militars van mantenir les seves elevades quotes de poder, tant al Govern i a l’administració de l’Estat com en la mateixa posició de l’Exèrcit dins del règim.

ELS CARLINS

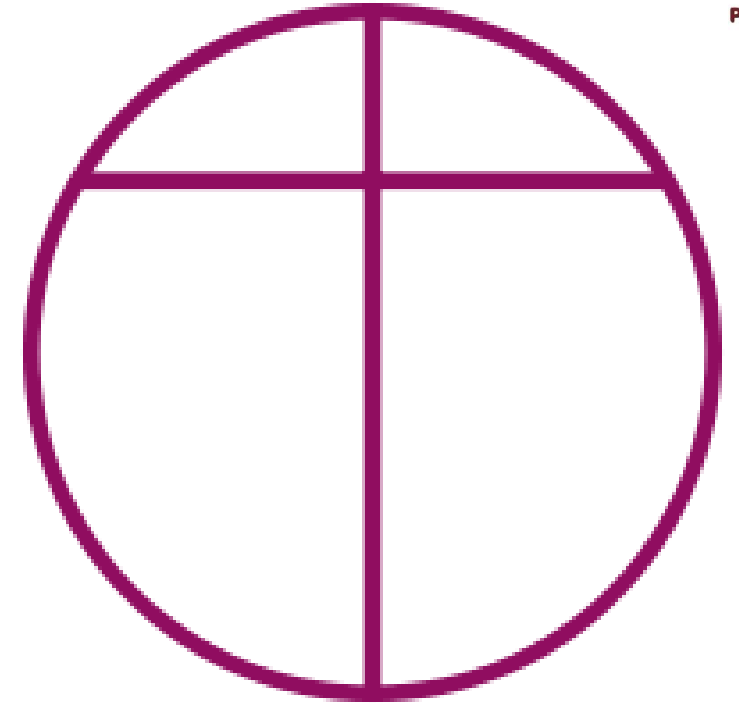
Els tradicionalista o carlins es van veure marginats dins del mateix règim. El moviment es va dividir entre els *dissidents* i els col·laboracionistes.

El pretendent al tron fou **Francesc Xavier de Borbó-Parma** fins el 1975. La presència fou minvant en la política espanyola.

L'OPUS DEI AL PODER (1957)

A partir de **1957**, els llocs clau del Govern (especialment els “ministeris econòmics”) començaren a ser ocupats per membres de **l'OPUS DEI** (conegut com govern dels “*tecnòcrates*”), que pretenien **una liberalització del règim en l'àmbit econòmic, sense tocar els seus principis polítics.**

L'OPUS DEI fou fundada l'any 1928 per José Maria Escrivá de Balaguer, com una organització dins de l'Església Catòlica, que pretén difondre el missatge que es pot obtenir la santedat en la vida ordinària. Des de 1982 és una prelatura personal del Papa.

LA LEY FUNDAMENTAL DE LOS PRINCIPIOS DEL MOVIMIENTO NACIONAL (1958)

La sisena “Ley Fundamental” del franquisme establí les bases polítiques i jurídiques del règim, i impossibilitava rotundament cap evolució cap a formes democràtiques.

Promulgada directament per Franco, establí els principis polítics i ideològics del règim, com una **Monarquia** tradicional i conservadora, lligada als ideals de **Pàtria** i **Religió**, i establí com a forma de participació dels espanyols **la família, el municipi i el sindicat**.

Establiment de 12 PRINCIPIOS DEL “MOVIMIENTO”
(6 doctrinals, 2 orgànics i 4 programàtics”

PRINCIPIOS DOCTRINALS

I – Unitat nacional i deure de servir a la Pàtria

II – Acatament de la Nació Espanyola a la Llei de Déu formulada per l'Església Catòlica

PRINCIPIOS ORGÀNICOS

VII – Monarquia com a forma política, de tipus catòlica, social i representativa

PRINCIPIOS PROGRAMÀTICOS

X – Dret al treball i a la propietat privada.

XI – L'empresa privada com a comunitat d'interessos i unitat de propòsits...